

4. gyakorlat (2009.09.30.) anyaga

Adottak a következő pontok: $A(1,2,3)$, $B(2,-1,3)$, $C(5,-2,-3)$. Ezek meghatároznak egy háromszöget. A c oldalhoz tartozó magasságvonal (m_c) talppontja D . **Feladatok:**

(1.) $T_{(ABC\Delta)} = ?$

(2.) $m_c = ?$

(3.) $\cos \alpha = ?$

(4.) $D(?, ?, ?)$, $\overline{AD} = ?$

(5.) \overline{AB} egyenes paraméteres egyenletrendszere

Megoldás:

c és b oldalak meghatározása:

$$\overline{AB} = \mathbf{c} = (1, -3, 0)$$

$$\overline{AC} = \mathbf{b} = (4, -4, -6)$$

(1.) Terület meghatározása: vektoriális szorzat nagyságának a fele.

$$T_{(ABC\Delta)} = \frac{|\mathbf{c} \times \mathbf{b}|}{2}$$

$$\mathbf{c} \times \mathbf{b} = \begin{vmatrix} \mathbf{i} & \mathbf{j} & \mathbf{k} \\ 1 & -3 & 0 \\ 4 & -4 & -6 \end{vmatrix} = 18\mathbf{i} + 6\mathbf{j} + 8\mathbf{k} = 2(9\mathbf{i} + 3\mathbf{j} + 4\mathbf{k})$$

$$T_{(ABC\Delta)} = \frac{2\sqrt{81+9+16}}{2} = \sqrt{106}$$

(2.) m_c hosszának meghatározása a területből

$$T_{(ABC\Delta)} = \frac{|\mathbf{b}| \cdot m_c}{2} \Rightarrow m_c = \frac{2T_{(ABC\Delta)}}{|\mathbf{b}|}$$

$$m_c = \frac{2\sqrt{106}}{\sqrt{10}}$$

(3.) $\cos \alpha$ meghatározása

$$\cos \alpha = \frac{\mathbf{b} \times \mathbf{c}}{|\mathbf{b}| \cdot |\mathbf{c}|} = \frac{4+12}{\sqrt{10} \cdot \sqrt{68}} = \frac{16}{\sqrt{4 \cdot 5 \cdot 34}} = \frac{8}{\sqrt{5 \cdot 34}}$$

(4.) \overline{AD} meghatározása: \mathbf{b} merőleges vetülete \mathbf{c} irányába

$$\overline{AD} = \left(\mathbf{c} \cdot \frac{\mathbf{b}}{|\mathbf{b}|} \right) \cdot \frac{\mathbf{b}}{|\mathbf{b}|} = \left(\frac{\mathbf{b} \cdot \mathbf{c}}{|\mathbf{b}|^2} \right) \mathbf{b} = \frac{8}{5} \mathbf{b} = \left(\frac{8}{5}, -\frac{24}{5}, 0 \right)$$

D pont koordinátáinak meghatározása A helyvektorával és \overline{AD} -vel:

$$r_D = r_A + \overline{AD} = \left(\frac{13}{5}, -\frac{14}{5}, 3 \right)$$

(5.) \overline{AB} egyeneshez irányvektor a \mathbf{c} , pont az A

$$\mathbf{c} = (1, -3, 0)$$

$$A(1, 2, 3)$$

$$\left. \begin{array}{l} x = 1 + t \\ y = 2 - 3t \\ z = 3 \end{array} \right\} \text{ ahol } t \in \mathbb{R}$$

5. gyakorlat (2009.09.30.) anyaga

Adottak a következők: $P(1,1,1)$; S_1 és S_2 síkok: $S_1 : 2x + 5y - 3z + 8 = 0$; $S_2 : x - 2y + 4z = 0$;

$$e \text{ egyenes: } e : \begin{cases} x = 3t \\ y = 3t + 8 \\ z = 1 - t \end{cases}$$

Feladatok:

(1.) S_1 és S_2 síkok metszésvonala

(2.) P és e síkja

(3.) P és e távolsága

Megoldás:

(1.) A keresett egyenes azon pontok halmaza, melyek mindkét síkon rajta vannak \rightarrow meg kell oldani a következő egyenletrendszert:

$$\left. \begin{array}{l} 2x + 5y - 3z + 8 = 0 \\ x - 2y + 4z = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} \cdot 1 \\ \cdot 2 \end{array} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} 2x + 5y - 3z + 8 = 0 \\ 2x - 4y + 8z = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{Különbség: } 9y - 11z + 8 = 0$$

A keresett egyenlet paraméterének válasszuk $z-t!$ $\rightarrow z = t \Rightarrow y = \frac{11t - 8}{9}$

x meghatározásához ismét meg kell oldani a fenti egyenletrendszert:

$$\left. \begin{array}{l} 2x + 5y - 3z + 8 = 0 \\ x - 2y + 4z = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} \cdot 1 \\ \cdot 2,5 \end{array} \Rightarrow \left. \begin{array}{l} 2x + 5y - 3z + 8 = 0 \\ 2,5x - 5y + 10z = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{Összeg: } 4,5x + 7z + 8 = 0$$

$$\text{Innen tehát } x = \frac{-7t - 8}{4,5} = \frac{-14t - 16}{9}.$$

(2.) $Q(3,11,0)$ egy pont e -n $\rightarrow \overrightarrow{PQ} = (-2, -10, 1)$; \mathbf{v} egy e irányába eső vektor: $\mathbf{v} = (3, 3, -1)$;

\mathbf{n} a sík normálvektora. $\mathbf{n} \perp \overrightarrow{PQ} \wedge \overrightarrow{PQ} \perp \mathbf{v} \Rightarrow \mathbf{n} = \overrightarrow{PQ} \times \mathbf{v}$

$$\overrightarrow{PQ} \times \mathbf{v} = \begin{vmatrix} \mathbf{i} & \mathbf{j} & \mathbf{k} \\ -2 & -10 & 1 \\ 3 & 3 & -1 \end{vmatrix} = 7\mathbf{i} - \mathbf{j} - 36\mathbf{k} \rightarrow \text{a sík egyenlete tehát: } 7(x-1) - (y-1) - 36(z-1) = 0.$$

(3.) P és e távolsága (d) \overrightarrow{PQ} \mathbf{v} irányú merőleges vetülete.

$$d = \frac{\left| \overrightarrow{PQ} \times \frac{\mathbf{v}}{\|\mathbf{v}\|} \right|}{\left\| \frac{\mathbf{v}}{\|\mathbf{v}\|} \right\|} = \frac{\sqrt{7^2 + (-1)^2 + (-36)^2}}{\sqrt{3^2 + 3^2 + (-1)^2}} = \frac{\sqrt{1346}}{\sqrt{19}}$$